ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Ludmily Valentové v právní věci žalobkyně **Z. S.** proti žalované **České správě sociálního zabezpečení,** Křížová 25, 225 08 Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 5. 2002, č. j. 435 416 059/A,

takto:

I. Žaloba se **zamítá.**
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalované ze dne 23. 5. 2002 byla zamítnuta žádost žalobkyně o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb. (dále též „zákon“) s odůvodněním, že žalobkyni nárok na poskytnutí uvedené částky nevznikl, protože bylo prokázáno, že pro dobu od 22. 1. 1943 do 9. 5. 1945 nabyla vlastnosti účastníka národního boje za osvobození uvedeného v § 1 odst. 1 bodě 1 písm. g) zákona č. 255/1946 Sb., přičemž zákon č. 261/2001 Sb. se na tyto účastníky nevztahuje. Žalobkyně byla v terezínském ghetu a dodatečně byla zařazena do transportu číslo Cn - 1002 z 22. 1. 1943, v Terezíně však zůstala do konce války a vrátila se, takže byla vězněnou, nikoli ukrývanou osobou. Závěrem žalovaná poukázala na to, že na žalobkyni se vztahoval zákon č. 217/1994 Sb.

Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala včas opravný prostředek (který je podle nyní platných předpisů posuzován jako žaloba) u věcně a místně příslušného Vrchního soudu v Praze, v němž především uvedla, že byla vězněna z rasových a náboženských důvodů v koncentračním táboře Terezín. Zdůraznila, že byla s nasazením nepředstavitelného rizika ukrývána tajně ve skládce uhlí a s velmi podlomeným zdravím přežila do osvobození.

Prohlásila, že se kvalifikuje pro finanční výpomoc podle zákona č. 261/2001 Sb. a popřela, že by obdržela jednorázovou peněžní částku podle zákona č. 217/1994 Sb. (podotkla, že s touto možností nebyla nikdy seznámena).

Žalovaná ve vyjádření k žalobě po citaci ustanovení § 1 odst. 1 a 3 zákona poukázala nato, že žalobkyně splňuje podmínky československého politického vězně a z tohoto titulu jí již byla přiznána jednorázová peněžní částka podle zákona č. 217/1994 Sb. Protože však žalobkyně není osobou oprávněnou ve smyslu § 3 odst. 1 zákona, navrhla žalovaná potvrzení napadeného rozhodnutí.

Vrchní soud v Praze o věci nerozhodl do 1. 1. 2003, proto v souladu s § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.), věc postoupil Nejvyššímu správnímu soudu k dokončení v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. (§ 130 odst. 1 s. ř. s.) jako soudu věcně příslušnému.

Žaloba není důvodná.

Z obsahu správního spisu žalované vyplývá, že žalobkyně uplatnila žádost o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb., a to jako osoba v době od 22. 1. 1943 do 9. 5. 1945 z rasových nebo náboženských důvodů soustředěná do vojenských pracovních táborů na území Československa v jeho hranicích z 29. 9. 1938 nebo se z týchž důvodů na tomto území ukrývající. Z dokladů žalobkyní předložených mj. vyplývá, že se narodila xxx 4. 1943 v Terezíně, v terezínském ghetu byla dodatečně zařazena do transportu čís. Cn-1002 z 22. 1. 1943 (v Terezíně však zůstala do konce války) a podle osvědčení vydaného Federálním ministerstvem obrany podle § 8 zákona č. 255/1946 Sb. žalobkyně byla účastníkem národního boje za osvobození jako čs. politický vězeň od 18. 1. 1943 do 5. 5. 1945 (v této souvislosti zůstalo neobjasněno, jak mohla žalobkyně nabýt postavení politického vězně již čtyři měsíce před svým narozením).

Podle § 1 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb. se zákon vztahuje na občany České republiky, kteří splňují podmínky uvedené v § 1 odst. 1 bodě 1 písm. c) až f), bodě 2 a odst. 2 zákona č. 255/1946 Sb., o příslušnících československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození, a bylo jim o tom vydáno podle § 8 citovaného zákona osvědčení, nebo kteří mají doklad, který toto osvědčení nahrazuje.

Podle § 1 odst. 3 zákona se za účastníky národního boje za osvobození považují též občané České republiky, kteří v době od 15. 3. 1939 do 8. 5. 1945 byli z rasových nebo náboženských důvodů soustředěni do vojenských pracovních táborů na území Československa v jeho hranicích z 29. 9. 1938 nebo se z týchž důvodů na tomto území ukrývali po dobu celkem nejméně tří měsíců a pokud za tuto dobu již neobdrželi jednorázovou peněžní částku podle zákona č. 217/1994 Sb.

Důvod pro poskytnutí jednorázové peněžní částky uplatněný žalobkyní může spočívat pouze v tom, že se z rasových nebo náboženských důvodů ukrývala na území Československa v jeho hranicích z 29. 9. 1938 (s ohledem na datum narození žalobkyně lze bez dalšího vyloučit, že by byla z rasových nebo náboženských důvodů soustředěna do vojenských pracovních táborů na území Československa). Takovéto ukrývání však žalobkyně nijak nedoložila (podle žalobkyní předloženého osvědčení byla žalobkyně politickým vězněm, což samo o sobě vylučuje, že by se zároveň ukrývala z rasových nebo náboženských důvodů), přičemž z údajů jí uvedených a z dokladů jí předložených lze dovodit, že za situace, kdy

se od svého narození zdržovala v terezínském ghetu, nelze o ukrývání hovořit, a to i proto, že existence žalobkyně musela být vedení terezínského gheta známa, protože žalobkyně byla dodatečně zařazena do transportu, který měl být vypraven již před jejím narozením. I kdyby však bylo žalobkyni možno považovat za osobu ukrývající se z rasových nebo náboženských důvodů, přiznání jednorázového odškodnění by bránila skutečnost, že podle vyjádření žalované žalobkyně již odškodnění obdržela podle zákona č. 217/1994 Sb.

Z vyložených důvodů nebyla žaloba shledána důvodnou, Nejvyšší správní soud ji proto zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

S ohledem na souhlas žalované s rozhodnutím o věci bez jednání a s přihlédnutím k nevyjádření nesouhlasu s takovým projednáním žalobkyní, soud rozhodl o věci samé bez jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn tím, že žalovaná, která by měla podle výsledku řízení na jejich náhradu právo, tuto náhradu neuplatnila.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. června 2003

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu